

Director:
XEVI XIRGO

Subdirectors:
**JOSEP MARIA FLORES,
LLUÍS MARTÍNEZ,
JOSEP MARTINÓY,
CARLES RIBERA**

SECCIONS:
Política: **PEPA MASÓ**; Europa-Món: **PILAR ESTERBAN**;
Economia: **JOAN ARBENGOZ**; Opinió: **TOMI BROSÀ**;
Societat: **CARLES SABATÉ**; Cultura, Espectacles, XAVI
-**VIDAL**; Comunicació: **GEMMA BUSQUETS**; Disseny:
MANEL CASTILLA; Fotografia: **ROBERT RAMOS**;
Documentació: **CARME TORRES**; Delegada a Madrid,
MONTSHE OLIVA; AVUI.CAT: **JORDI PALMER**;
President del Consell Editorial: **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 · 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 316 39 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.avui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80 · Fax: 972 18 64 40

PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42 · 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 · Fax: 972 18 64 10 · Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gràfics de Prensa Diària. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.

A efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer revendes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

**LA BASE DELS COMPORTAMENTS
DISCRIMINATORIS ESTÀ EN LA
NECESSITAT DE CREAR ORDRE**

David Bueno
i Torrens

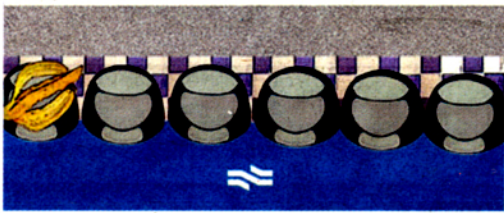
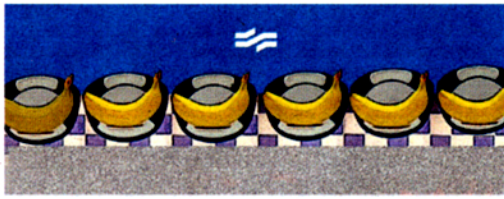

Professor i investigador de genètica
de la UB i divulgador de la ciència
www.ub.edu/geneticaclass/dauidbueno

Desordre i discriminació

La discriminació en totes les seves vessants –per motiu de gènere, ètnia, creença, llengua, tendència sexual, etc.– és una xacra social. Segons una informació de fa dues setmanes, l'any 2010 els Mossos van recollir 171 denúncies per discriminació, les quals només representen la punta de l'iceberg, atès que segons el fiscal especial d'odi i discriminació a Barcelona el 94% no es denuncien. Hi ha nombrosos treballs sociològics que apunten motius molt diversos com a origen d'aquestes actituds –exclusió social, conflictivitat laboral, recessió econòmica, por i inseguretat personal, etc. Un enginyós estudi publicat a *Science* n'aporta un altre: el desordre físic.

LA HIPÒTESI ÉS QUE EL DESORDRE FÍSIC incrementa el desig de crear ordre i, per ordenar, la nostra ment tendeix a classificar els elements heterogenis de l'entorn en categories simplificades, uns estereotips que, quan s'apliquen a les persones, constitueixen la base de comportaments discriminatoris. Per demostrar-ho van entrevistar holandesos d'origen caucàsic en una estació de tren en dues situacions oposades: quan estava acabada de netejar i en plena vaga del servei de neteja, quan la brutícia i el desordre la dominaven. Se'ls va demanar que associessin determinats estereotips a tres grups humans concrets –musulmans, homosexuals i holandesos–, i al mateix temps se'ls convidava a seure en un banc amb sis espais, tots buits llevat del primer, on hi havia alter-

XAVIER PORRATA

nativament un holandès d'origen africà o bé caucàsic –vestits amb la mateixa correcció, de 20 anys i gènere masculí, i amb expressió amigable.

EL RESULTAT FOU DEMOLIDOR. Pel que fa al test, la tendència a utilitzar estereotips en els judicis socials era clarament més alta amb l'estació bruta i desordenada. I pel que fa al seient escollit, si l'estació era neta i ordenada no s'apre-

“El desordre indueix mecanismes mentals d'estereotipatge, i en conseqüència tendeix a incrementar les actituds discriminatòries”

ciava cap diferència significativa en la distància que deixaven respecte de la persona que ja seia al banc, en funció del seu origen. En situació de desordre, en canvi, aquesta distància augmentava significativament si la persona asseguda era d'origen africà, i no variava si era caucàsica.

cinc euros en xavalla, i després se'ls convidava a donar-ne una part a una ONG d'ajuda als immigrants i als seus sostre. El resultat del test fou el mateix: el desordre indueix associacions mentals estereotipades tendents a la discriminació. I respecte a la donació, en situació de desordre eren significativament més exigües.

DEIXANT DE BANDA LES DIFERÈNCIES culturals entre Holanda i Catalunya pel que fa a la sensació relativa d'ordre i desordre, aquest estudi indica que el desordre indueix mecanismes mentals d'estereotipatge, i en conseqüència tendeix a incrementar les actituds discriminatòries. I, atès que la sensació relativa d'ordre és cultural, suggereix que una educació que sobrevalorï l'ordre en excés no contribueix a fer disminuir aquestes actituds. Uns aspectes que polítics i ciutadans podríem fàcilment tenir en compte per contribuir a eradicar-les –o bé, en cas contrari, per potenciar-les, com alguns polítics amb actituds xenòfobes semblen entestats a fer.

LLAVORS, PER DISTINGIR ENTRE la brutícia i el desordre com a possible origen d'aquest increment d'actituds tendents a la discriminació, van repetir-ho al carrer, amb una mateixa situació de neteja però amb dos nivells diferents d'ordre: amb un cotxe mal aparcat, una bicicleta abandonada i unes quantes llambordes de la vorera tretes, o amb tots aquests elements ben posats. Als participants se'ls regalaven